

IN HET KORT

Organisatie: Ministerie van Defensie | **Contactpersonen:** John Langeland (inkoopmanager Kleding en Persoonsgebonden Uitrusting) | Stephanie Grieving (systeemspecialiste Kleding en Persoonsgebonden Uitrusting) | **Product & sector:** Bedrijfskleding (Textiel) | **Land:** Nederland

Bedrijfskleding ministerie van Defensie

“Wie weet zien we over een jaar of vijf onze eigen groene vezels terug.”

John Langeland,
inkoopmanager ministerie Defensie

Nieuwe grondstoffen maken van oude, militaire uitrustingstukken. En circulaire inkoop van handdoeken, washandjes, sjaals, zakdoeken en overalls. Daarmee draagt het ministerie van Defensie haar steentje bij aan de circulaire economie.

Omschrijving project

Het ministerie van Defensie is met de vele militaire uitrustingen een grootgebruiker van textiele producten. In dit project pakt het ministerie het probleem ketenbreed aan. Afgeschreven kleding wordt niet meer verbrand, maar gerecycled en teruggebracht tot herbruikbare vezels. Dat product biedt Defensie aan als hoogwaardige grondstof aan de markt. En nieuwe leveranciers moeten gerecyclede vezels gebruiken in nieuw textiel. In de eerste fase van dit project is gestart met drie percelen: handdoeken en washandjes; sjaals en zakdoeken; en overalls.

Aanpak

Om inzicht te krijgen in de mogelijkheden van de markt, heeft het ministerie in 2014 een marktconsultatie en een sessie met leveranciers georganiseerd en een Request For Information (RFI) geplaatst op TenderNed. Hiermee heeft het ministerie van Defensie onder andere onderzocht in welke mate je eisen kunt stellen aan de toepassing van gerecycled vezelmateriaal in nieuwe artikelen. De conclusie is dat dit kan. Er zijn meer functionele in plaats van technische eisen gesteld. Dit heeft de markt gestimuleerd om meer gerecyclede content toe te voegen. Verwerking van minimaal 10% gerecyclede PostConsumer cellulose vezel was de eis. De leverancier moest dit aantonen met microscopisch onderzoek.

FEITEN & CIJFERS

Volume contract:

- > circa 53.000 groene overalls
- > 100.000 handdoeken (wit en groen), 10.000 washandjes (wit en groen)

Contractvorm nieuwe kleding:

- > koop, 4 jaar

Contract sortering:

- > 8 jaar voor 750.000 militaire uitrustingsstukken per jaar

Aantal fte:

- > 58.800 (Defensie totaal)

Resultaten

De opdracht is in juni 2016 gegund. Twee Belgische bedrijven gaan het ministerie van Defensie 50.000 witte en groene handdoeken en washandjes en circa 53.000 groene overalls leveren. In het nieuwe textiel is een hoog percentage gerecycled textiel verwerkt: 36% en 14%. De partijen leren en innoveren ook gedurende de looptijd van vier jaar, waarmee ook het percentage gerecycled materiaal zou kunnen groeien.

“De eisen zijn voor deze pilot meer functioneel omschreven.”

Stephanie Grieving, systeemspecialiste Kleding en Persoonsgebonden Uitrusting

Voor het perceel sjaals en zakdoeken zijn geen correcte inschrijvingen ontvangen. Voor het hergebruik is een achtjarig contract afgesloten met de Biga groep. Het bedrijf gaat per jaar circa 750.000 militaire uitrustingsstukken van Defensie sorteren. De kleding komt van militairen die hun kleding inleveren als ze bijvoorbeeld uit dienst gaan.

De kleding wordt met de hand gesorteerd, door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Hiermee wil Defensie ook een maatschappelijke bijdrage leveren. Kleding die nog goed is, wordt hergebruikt. Hiermee kan Defensie flink besparen. Het nieuwe contract voorziet in uitbreiding naar de gehele Rijksoverheid. Na sortering verkoopt de dienst Domeinen Roerende Zaken (DRZ) de kleding op de markt.

Geleerde lessen

- Het oorspronkelijke programma van eisen (PVE) had teveel technische specificaties. Een circulaire aanbesteding moet veel functioneler beschreven worden om de markt de ruimte te gunnen voor oplossingen.
- Gun de markt meer tijd na de uitvraag. De gebruikelijke 52 dagen van publicatie van de opdracht tot sluiting is te kort voor de markt om nieuwe of andere productiemethodes te onderzoeken.
- Houd niet teveel vast aan bestaande tarieven voor een dergelijke pilot. Krappe plafonds in budgetten beperken het potentieel van de ontwikkeling.
- Maak je aanbestedingskalender bekend, zodat leveranciers op tijd kunnen anticiperen.

Over REBus en de Green Deal Circulair Inkopen

De Green Deal Circulair Inkopen (GDCl) is een initiatief van MVO Nederland, NEVI, de Rijksoverheid, Duurzame Leverancier, PIANOo, Kirkman Company en Circle Economy. Verschillende pilots die uit de GDCl ontstaan worden mede gefinancierd door het Europese project REBus wat in Nederland wordt uitgevoerd door Rijkswaterstaat. Gezamenlijk zetten zij zich in om ondernemers en overheden te ondersteunen bij hun ambities op circulair inkopen.

Contactinformatie

- > E-mail: Circulair@rws.nl
- > Website: [PIANOo](http://PIANOo.nl)

Partners (geselecteerde partners): Stichting Leger des Heils Reshare | Biga Groep | Jules Clarysse N.V. | Seyntex N.V.

Relevante links & documenten: [Categorieplan Textiel Rijksoverheid](#) | [Aanbestedingsdocumenten handdoeken en overalls](#) | [Request for Information | Rapportage Circle Economy; closing the loop for workwear](#) | [Optimalisatie retourstroom bedrijfskleding Defensie](#)

With the contribution of the LIFE financial instrument of the European Community

